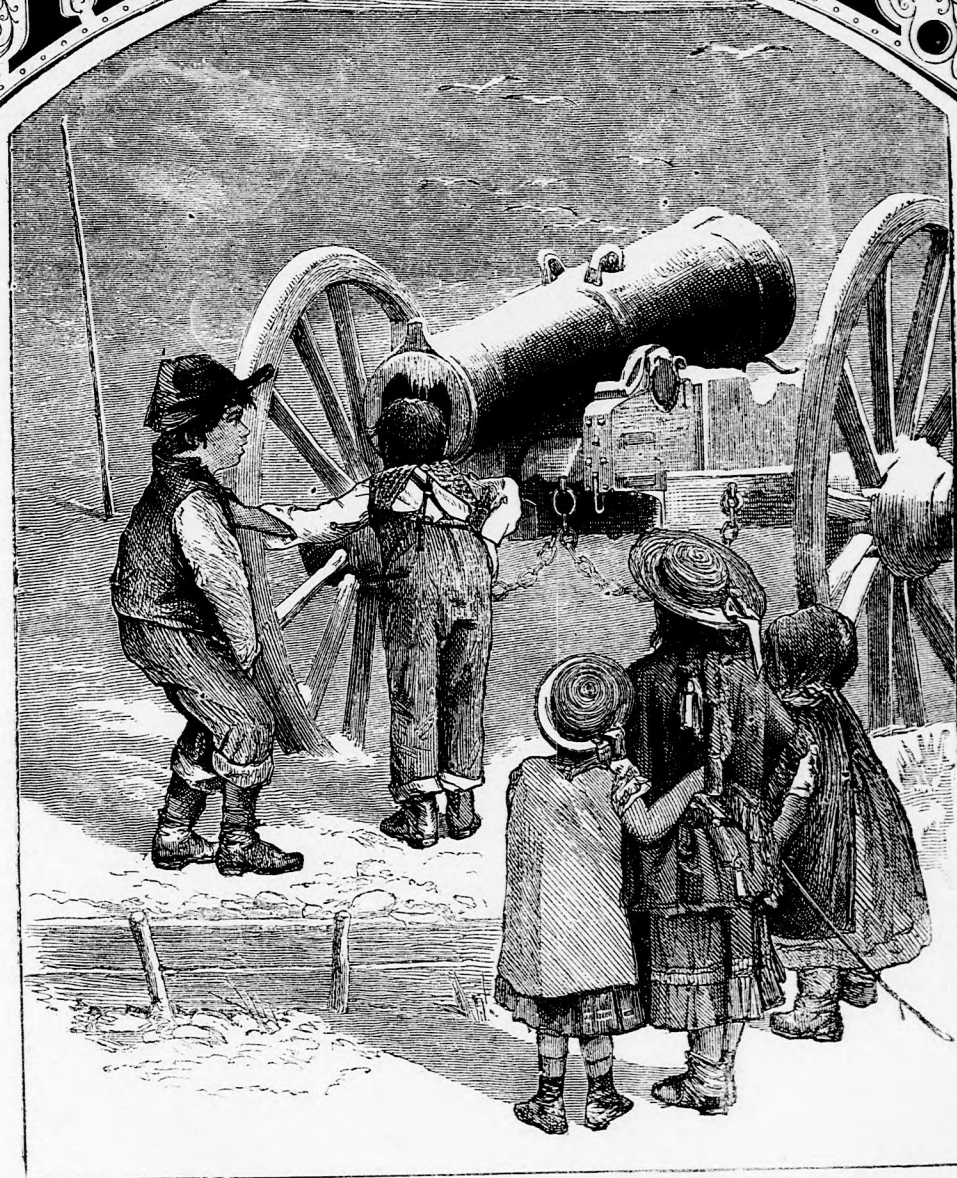

KIS HATÁR

... NÉZETT BE AZ ÁGYUBA. (Lásd a 61. lapot.)

XXXIV. kötet, 4. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1888. január 22-én.

A NAGYMAMA PÁPASZEME.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Folytatás.)

MASSNAP már fölkelhettem. A nagymama így szólt:

— Remélem, okulni fogsz, hogy a szófogadatlanságot mindig eléri a büntetés.

Persze, ha én okulni akartam volna!

Eltartott egy pár napig, míg teljesen kihevertem a kellemetlen kalandot. A zuzódás még harmadnap is fájt egy kicsit, de nem bántam, mert e miatt aztán a nagymama fölmentett a leczkétől, játszva tölthettem az egész napot.

Még szerettem volna tovább is ilyenforma beteg lenni, de hát nem lehetett. A zuzódásnak már a helye is alig látszott, a nagymama nem hitte el többé, hogy fáj s kereken kijelentette, hogy már nincs semmi bajom. Persze nem is volt. Mindjárt be is bizonyítottam.

A míg valami kis fájdalmat éreztem és a kellemetlen kaland még nagyon az emlékezetemben volt, addig meglehetősen csöndesen és engedelmesen viselkedtem. De ez nem tartott sokáig és mihamar újra csak a régi voltam: makranczos, duzzogó és torkoskodó. Különösen a torkoskodással mindjárt meggyűlt a bajom. Azzal a tejecskével reggelre sehogysem tudtam megbarátkozni s mindennap újra meg újra duzzogtam, hogy a nagymama reggelenként egy kosztra szorit az Ami kutyával és a Bibi cziczával, mert azok is tejet kaptak. Csakhogy ők bele nyugodtak, én pedig azon törtem a fejemet, hol szerezzek kárpozlást.

Egy délelőtt, mikor a nagymama megint nem volt otthon, addig kutatgattam az ebédlőben, míg nagy örömemre csakugyan pompás csemegét találtam: egy egész tál befőtt gyümölcsöt, mely bizonyosan az ebédre volt előre elkészítve, mert éppen vendéget vártunk. Olyan telisded teli volt a tál, hogy rögtön így kezdtem okoskodni:

— No, már ebből bátran elvehetek egy pár darabot, azt ugyan észre nem veszik.

Hozzá is fogtam mindjárt s meglehetősen megdézsmáltam a csemegét. De volt rá gondom, hogy ügyesen innen is onnan is csipjek egy-egy darabot s mikor már megelégettem, szépen összerendezgettem a tálát.

— Így ni... egészen az a formája: ami volt... egy csöppet sem látszik, hogy valaki hozzá nyult. És most jól megmosom az arczomat, ott ugyan nem talál a nagymama pápaszeme sem nyomot.

Ilyen alaposan elkészülve, egészen nyugodtan mentem játszani és csöppet sem ijedtem meg, mikor a nagymama haza tért. Még akkor sem ijedtem meg, mikor a nagymama nemsókára magához hívott és rám meresztve azt a veszedelmes pápaszemét, nyugodtan kérdé:

— Mit csináltál, míg én oda jártam?

— Mit? Hát... hát játszottam.

— És még?

— Még? Mit csináltam volna egyebet?

— Éppen azt akarom, hogy magad valld meg. Mitől nedves a hajad, mintha éppen most mosakodtál volna?

Már er
De hát nem
megint ki t
szorkányság
dolog! De ha
nem is volt i
befőttes tala
hallgatni fog

— No's

mama szigor

Nem, m

— És a

marad, hog
tál? Valld m

Tagad

sem. Hallga

— Jól

kaecsságodér
kosságért a

nél nem fog

rosz viselet

közt. A k

nyerted, h

ozsonnád is

lesz.

A m

borzasztóan

ozsonnai

délután a k

rülve azt

gazdasági

gonosz viz

oly gyönyö

végén járta

pen tudhat

én valami

valaki meg

senki sem

valami lát

Már erre mégis szepegni kezdtem. De hát nem borzasztó ez? Hiszen már megint ki fogja találni! Ez már boszorkányság... ez már nem természetes dolog! De hátha mégsem találja ki? Még nem is volt ideje, hogy jól megvizsgálja a befőttes tálat. Eltökéltem, hogy makacsul hallgatni fogok. Nem is szóltam.

— No's, nem felelsz? szólt a nagymama szigoruan.

Nem, nem feleltem.

— És azt hiszed, így már titokban marad, hogy a befőttes tálból torkoskodtál? Valld meg őszintén.

Tagadni nem akartam, megvallani sem. Hallgattam konokul.

— Jól van. Tehát most még a makacsságodért is büntetést érdemelsz. A torkosságért az lesz a büntetésed, hogy ebédnél nem fogsz az asztalnál ülni, mert ilyen rossz viseletű fiúnak nincs helye vendégek közt. A konok hallgatással pedig azt nyerted, hogy nem kapsz a befőttből s ozsonnád is csak egy darab száraz kenyér lesz.

A mint mondta, úgy lett. Persze, borzasztóan el voltam keseredve. Az ozsonnai száraz kenyérrel bolyongtam délután a kertben, nagyon óvatosan elkerülve azt a veszedelmes ajtót, mely a gazdasági udvarra nyílt, de még azt a gonosz vizes kádat is, melyben a minap oly gyönyörűen megfürödtem. A kert tulsó végén jártam, eltűnődve, hogy hát miképen tudhatja a nagymama mindjárt, ha én valami tilos dolgot követek el? Mintha valaki megsugná neki. De kicsoda? Hiszen senki sem lát, senki sem tudja, ha csak valami láthatatlan titkos tündér nem lesel-

kedik körülöttem. Hallottam én már olyan mesét, a hol ilyen kellemetlen tündér garázdálkodott.

Talán bizony a nagymamának is ilyen tündér szolgál? Már szinte nem is hihetek egyebet.

Ezen töprengtem, mikor nem messze a nagymamát pillantottam meg. Egy öreg urral sétálva jött arra s nagyon komoly beszédbe voltak mélyedve. Egy fa mögé húzódtam s a mint elhaladtak, ennyit hallottam:

— Valóban nem tudom, hogy szerezek hamarjában ezer frtot. Ön, jól tudja, kedves ügyvéd ur, hogy kis birtokom csak épen annyit jövedelmez, hogy megélhetek.

— Tudom, jól tudom. De ha mégis lehetséges volna, jót cselekednék vele. Ez az utolsó adósság elhunyt leánya és veje után. Ha ezt kifizeti, senki sem lesz, a ki azt mondhatná, hogy kárt szenved az elhunytak miatt.

Odább mentek. Én akkor nem igen értettem e szavakat, csak később tudtam meg, hogy arra kérték a nagymamát, fizessen ki egy adósságot, mely az én szüleim után maradt. Akkor én persze sokkal kisebb voltam, hogysem effélékkel gondoltam volna; legföljebb annyit értettem meg, hogy a nagymamának ezer forintra volna szüksége, de nincs. Hanem hogy ezer forint mennyi pénz, azt nem is sejtettem. Nem is gondoltam rá tovább, de este mégis eszembe juttatá egy különös kis esemény. Csakhogy ez meg aztán megint más valamire terelte az eszemet.

A nagymama egész délután és egész este nagyon komoly volt, még a szokottnál is komolyabb. Máskor esténként elmesél-

getett nekem, magyarázta a nagy képes könyvet; de most nem jutott eszébe. Mélyen elgondolkozott és a szokottnál korábban küldött engem aludni.

Lefeküdtem, de még nem voltam álmos, nem aludtam el mindjárt. Hallottam, hogy a nagymama fel s alá jár a szomszéd szobában. Egyszer aztán nagyot sóhajtott s félig hangosan, így szólt magában:

— Ám legyen, megteszem! Jőjj, kedves pápaszem, segíts ki most is!

Jól hallottam. »Jőjj kedves pápaszem, segíts!« Ezt mondta. Hogyan segíthet valamin a pápaszem? Hogy jobban lát rajta, azt tudtam; de hát azért nem kell külön segítséget kérni tőle. Valami különösnek kell abban a pápaszemben lenni. Én már régóta gyanakodtam rá. Ma a nagymama igen komoly és szomorú volt, sok

...SOKÁIG BÁMULT A PÁPASZEMRE. (Lásd az 53. lapon.)

pénzről beszéltek s most a pápaszemtől kér segítséget. Hátha az a pápaszem valami titkos varázs eszköz?

Vajjon mit csinál vele?

Hirtelen eszembe jutott valami. Épen az ágyam fölött van az a kis kerek ablaknyílás... ha fölállok, belátok a másik szobába.

Nesztelenül fölálltam és kikandikáltam a másik szobába. Kissé szepegtem,

hogy a nagymama észreveszi leskelődésemet. De nem vehette észre. Az asztalnál ült, egy kicsike katulya volt előtte s a pápaszemről lehuzva valamit, a katulyába szórta; aztán sokáig mereven nézte a pápaszemet. Én is néztem, de nem láttam rajta semmi különösét. Még csak az a fekete szövet sem volt az oldalán. De hát talán abban lakik a bűvös tündér s most kiszabadította.

Vártam
tam semmi
dolatokba
(Lásd a kép
Aztán bet

kik vala
csoda, h
napra m
mem ala

Vártam, hogy mi lesz. De nem láttam semmit. A nagymama sokáig gondolatokba mélyedten bámult a pápaszemre (Lásd a képet az 52. lapon.) és a katulyára. Aztán betette a pápaszemet is a katu-

lyába, melyet kezébe vett, s magával vitt hálósobájába. És én újra lefeküdtem.

Elég volt az, amit láttam és hallottam.

Tehát csakugyan a pápaszemben la-

... ÚGRÁLTAM ÉS TOPORZEKOLTAM. (Lásd az 55. lapon.)

kik valami titkos varázserő. Így aztán nem csoda, ha mindjárt mindent tud. Harmadnapra még inkább meggyőződtem sejtelmem alaposágáról, mert eszembe jutott,

mit mondott a nagymama a kertben annak az öreg urnak, mint sóhajtott, hogy nincs ezer forintja; most pedig, amint délután egyszer a szobába léptem, egész hal-

maz bankót láttam előtte az asztalon. Világos, hogy a titkos tündérékje megsegítette.

Sokat járt aztán az eszem ezen a bűvös pápaszemen. Hej, ha nekem is volna ilyen varázs szerszámom! Akkor bezzeg vigan élhetnék! Legelőször is reggel a tejecke helyett mindjárt rendelnék a tündérékemtől pompás kávét vagy csokoládét, aztán egész nap annyi jóféle csemegét, a mennyi csak tetszik; volna százféle játékszerem, a milyenre csak kedvem van és hozzá még az a szörnyű módon unalmas tanulás sem bosszantana, mert biz én azt is rá bíznom a tündérékémre.

Csak én azt a pápaszemet a kezembe kaparíthatnám! De hát nem volt mód benne. Mikor én reggel fölkeltem, a nagymama már fenn volt s mikor este lefeküdtem, még fennmaradt és mindig csak a pápaszemmé láttam, soha sem tette le egy pillanatra sem. Elég baj volt az nekem, mert így aztán mindig újra meg újra küldt minden csinyem.

Persze, azt mondjátok erre, hogy nem kellett volna gonosz csinyeket elkövetnem. Igaz is; most már én magam is azt gondolom. De akkor épenséggel nem úgy gondolkoztam. Alig mult nap, hogy valami bajba ne keveredtem volna s egyik újabb eset különösen megmaradt az emlékezetemben. Az pedig így esett meg:

Ebéd után a nagymama olvasgatni szokott s nekem szabad időm volt háromig, a mikor a leczkém kezdődött. Hlyenkor voltam legszabadabb, mert a nagymama nem mozdult ki szobájából, az öreg Ágnes a konyhában takarított, reám nem ügyelhetett senki.

Egy napon, amint az ebédétől fölkeltem, egy titkos kutató utra indultam. Dél előtt észrevettem, hogy valamit hordoznak föl az emeletre. Hátha kifürkészhetném mi történt ott? Rég nem jártam odafele, mert mindig csak csukott ajtókat találtam; de hátha most szerencsésebb leszek? Lehetőleg zajtalanul mentem föl a lépcsőn, hogy a nagymama meg ne hallja: mert a szobája ajtaja éppen a lépcső aljánál volt s félig nyitva állt. Szerencsésen följutottam s alig mentem pár lépést, már nagy volt az örömem: egyik ajtóban bent volt a kulcs, bizonyosan benne felejtették. Benyitottam. Ekkor volt csak nagy az örömem, nagyszerű fölfedezésre bukkan- tam, éppen nekem valóra.

Tágas kék szoba volt, ódon kék butor-zattal. Engem azonban nem a butor érdekelt, hanem amit két nagy asztalon kiterítve láttam. Ez pedig nem volt egyéb, mint különböző jó gyümölcs, gyönyörű almák, puha körték, és más efféle. Ez tehát a csemegés kamara!

Természetes, hogy ha már erre a pompás helyre bejutottam, föl is kellett használni a jó szerencsét. Kóstolgattam ebből is, de nagy bosszuságomra csak keveset ehettem, mert éppen ebéd után voltam.

— Se baj, majd jó lesz később. Viszek magammal... tudok a kertben jó helyeckét, ott eldugom és amikor kedvem lesz rá, majd csemegézek.

Tele tölttem a nadrágom két zsebét körtével, almával, szilvával úgy, hogy egészen kiduzzadtak. Nem baj, most észrevétlenül kiosonhatok a kertbe. Csöndesen megyek le a lépcsőn, aztán a nagymama ajtaja előtt s minden jó lesz.

Jó i
lépcsőn le
előtt aka
goru han

— S
Egy
földhöz r
tam, ne t
let lett
menni...
szokása
késsem a
zeimmel
zsebeim

—
—
—
rom óra

Te
ott van
Még cs
lálja. I.

—
ott...
—
szoba.

M
—
lelheté

—
Hát m
kém...
—

Vagy
csalsz,
—
kiáltá
Tessé

Jó is lett volna, csakhogy amint a lépcsőn lejutottam s a nagymama ajtaja előtt akartam elsuhanni, a szobából szigorú hangon hallatszott:

— Sándor! Jőjj be!

Egy pillanatig úgy álltam, mintha a földhöz nőtt volna a lábam. Gondolkoztam, ne fussak-e? De ez hiábavaló kísérlet lett volna. Sokkal okosabb lesz bemenni... a nagymama bizonyosan csak szokása szerint inteni akar, hogy el ne késsem a lezkeről. Beléptem tehát és kezeimmel igyekeztem takargatni duzzadt zsebeimet.

— Mit parancsolsz nagymama?

— Azt akarom tudni, hova indultál?

— Hát a kertbe... még nincs három óra.

— És most hol voltál?

Tessék! Már kezdi! Persze, hiszen ott van az orrán az a rettenetes pápaszem. Még csak az kellene, hogy most is kitálálja. Ijedten felelém:

— Hol voltam? Hát... hát... ott... ott fent...

— Tudom. És ott nyitva van a kék szoba. Voltál bent?

Megrettenve hallgattam.

— Mi van a zsebedben? folytatá kérésselhetetlenül a nagymama. Rakd ki!

— A zsebedben?... A zsebedben?... Hát mi volna? Itt van... a tollkésekém... meg ez a két gömbölyű kavics.

— Ne hazudj! Rakj ki mindent! Vagy azt hiszed, nem tudom, hogy most csalsz, hazudsz?

— Én nem hazudok, nem csalogok! kiáltám mérgesen. Hát itt van! Tessék! Tessék!

És mérgesen hánytam a földre almát, körtét, szilvát, még a kalapomat is. A nagymama pedig még keményebb hangon mondá:

— Ime, tehát loptál, tolvaj voltál.

Erre már mint a berzenkedő pulykakakas ugráltam és toporzékoltam (Lásd a képet az 53. lapon.) s dühösen kiáltám:

— Én nem vagyok tolvaj, azt nekem apácska soha sem mondta, a mama sem... mert ők szerettek, nem kinoztak...

Még több effélet hadartam össze, taposva a gyömölcsöt; de egyszerre csak valami füresa történt, legalább nekem nagyon füresa. Mert addig még soha sem történt velem, sőt eszembe sem jutott soha, hogy ilyesmi megtörténhetik... Szinte röstelltem elmondani; de megfogadtam, hogy őszintén elmondok mindent... hát ezt sem hallgathatom el. Mert hát bizony az történt, hogy a nagymama hirtelen fölállt, egyik kezével derékon fogott, fölemelt és aztán... no hát, aztán amugy Isten igazában elpáhol.

Ez a szokatlan rendkívüli dolog annyira meglepett, hogy sirni is elfelejtettem. Pedig éreztem ám egy kicsit a nagymama erős, csontos keze nyomát.

(Folytatása következik.)

A FEHÉR TYUKOCSKA.

— Népmese. —

OL VOLT, hol nem volt, egyszer valahol és valamikor volt egy igen szegény ember. Annyira szegény ember volt, hogy télvíz idején már az udvara palánkjának a deszkáit hasogatta fel, hogy ha már éheznek, legalább meg ne fagyjanak.

Épen ott hasogatta a deszkát az udvaron, mikor egy igen-igen öreg anyóka haladt el arra. Kinosan, fáradságosan vonszolta fáradt testét; botra támaszkodva is csak alig-alig tudott lépegetni és kimerülten dült oda a kapuhoz, hogy kissé megpihenjen. A szegény ember látta ezt és nagyon megsajnálta.

— Ejnye, ejnye, anyókám, már ugyan minek jár ki ilyen zimankós időben! mondá. Hiszen alig bírják a lábait. Még el talál csuszni a sikos havon.

— Bizony igazad van, kedves fiam, nehezen esik a járás az ilyen gyöngö öregnek. Szeretnék is megpihenni, ha megengednéd, hogy leüljek ide a padkára a házad előtt.

— Már ugyan hogy ne engedném meg! Csak pihenjen. De még jobb lesz, ha bejön a házba, ott legalább meleg is van.

— Hm! De ugyan látom, barátocskám, nem épen jó gazda vagy, a palánkodat fütöd fel.

A szegény ember nagyot sohajtott.

— Igaz a! De hát mit tegyek, mikor semmikép sem tudok boldogulni. Odabent fekszik a szegény feleségem betegen, meg a kicsike kis leányom; csaknem engedhetem megfagyni!

— Kis leányod van? És mi a neve?
— Nincs annak még neve sem. Egy hetes az istenadta, de mivelhogy olyan

nagyon szegény vagyok, nem akad keresztanya, hát bizony még neve sincs.

— Ejnye no, ez már hiba. Megné-

zem azt a szegény kicsikét és az édes anyját. Hátha valamiben segítségökre lehetnék.

segíthetne egy ilyen törődött öreg anyóka, aki alig, hogy meg tud állani a lábán? Hanem azért nagyon szívesen vezette be odabent pedig mindjárt előkereste az utolsó fél kenyérét és az anyóka elé tette.

— Szívesen adnék egyebet is, de nem telik a szegénységemtől, mondá. Az éhesnek áldás a kenyér; kóstoljon belőle.

Az anyóka nyájasan nézett a szegény emberre.

— Esem a kenyérből, mert látom, hogy jó szíved adod. Éhes nem vagyok ugyan, de nagyra veszem a szíves kínálást, talán meg is hálálhatom.

Egy kicsike darabot szelt a kenyérből és megette, aztán odament a sarokban fekvő asszonyhoz és kis gyermekéhez. Ölébe vette a kicsikét és dédelgette, a szegény ember pedig megint kiment az udvarra, hogy fát vágjon. Eközben el is gondolkozott.

— No lám, ez a szegény öreg anyóka talán még szomorubb állapotban van mint mi. Olyan öreg, olyan gyöngö és talán hajléka sincs, ugy bolyong ebben a kemény téli hidegben. Nekünk van leg-

alább hajlékunk és ha egyébre nem, hát kenyérre mégis csak telik. Be is megyek és ha nincs hajléka, itt marasztom éjsza-

A szegény ember majdhogy el nem mosolyodott. Mert nagy volt ugyan a nyomorúság az ő szerény házában, de hát mit

kára a szegény öreget. Hová is lenne ily csikorgó éjjel!

Bement, de ugyan csak bámult, mikor a szobába lépett. Valamiképen nagyon megváltozott ott minden. A sarokban, hol a felesége eddig jóformán pusztaszalmán feküdt, szép ágy állott, hófehér pompás vánkossokkal; mellette gyönyörű bölcsőben ringott a piczi leányka, még pedig nem rongyokba burkolva, mint eddig, hanem finom pólyában. Az aztalton mindenféle jó étel-ital kínálkozott, mind olyan, ami betegnek való. És ami szintén sajtóságos volt: a bölcső karján, a leányka feje fölött, hófehér kis tyukocska ült és halkán kodácsolgatva nézegetett le hol jobbról hol balról a kicsi babára, mintha gyönyörűsége telnék benne.

Persze nagyot nézett a szegény ember, mikor ezeket látta. Sehogysem értette a dolgot.

— Mi történt itt? kérdé ámulva. Hogy került mindez ide?

Az öreg anyóka csak mosolygott és nyájasan mondá:

— Ne gondolj vele, érd be azzal, hogy így van. És jó lesz ezentul is, ha ugy cseleksztek, amint én mondom. Meggyőződtem, hogy jószívű ember vagy, aki még szegénységben is kész vagy segíteni azon, akit még szegényebbnek látsz. Meghálálom azt a falat kenyeret, melyet adtál.

Most már kezdte gyanítani a szegény ember, hogy az az öreg anyóka igazában aligha öreg anyóka, hanem alkalmasint valami jó tündér. Nem tudta, ki merje-e mondani és miképp köszönje meg. Az anyóka vagy inkább a jó tündér — mert

csakugyan az volt, — kitalálta gondolatát és így szólt:

— Ne törd a fejedet, jó ember, csak figyelj reám. A kis leányodnak én leszek a keresztanyja és azt kívánom, hogy Rózsika legyen a neve. Minden esztendőben meg fogom pár hétre látogatni és magam fogom tanítani. Ajándékul pedig ezt a fehér tyukocskát adom a keresztleányomnak. Jól vigyázzatok rá, ne legyen soha semmi bántódása. A tyukocska gondoskodni fog, hogy mindig bőségben élhettek, aztán juttassatok a szegényeknek és szentvédőknek is.

Ámulattal hallgatta ezt a szegény ember is, a beteg felesége is, és a könyje is kicsordult az igazi mély hálaérzelemtől. A jó tündér pedig megcsókolta a kis Rózsika homlokát, megsimogatta a fehér tyukocskát és megindult az ajtó felé, miközben így szólt:

— Éljetek boldogul! Esztendő ilyenkorra eljövök. Ne keressetek, ne is beszéljétek rólam. És még egyre figyelmeztetek, de ezt jól eszetekben tartsátok és pontosan kövessétek: sohase vigyétek Rózsikát tó vagy folyó közelébe, csónakba soha se üljön, hidon át ne menjen, mert ez veszedelmet hozna reá. Csak ha elmúlt tizennyolcz éves, akkor nem érheti többé baj.

A szegény ember és a felesége megígérték, hogy gondosan megtesznek mindent, amit jóságos pártfogójok parancsolt. Az öreg anyóka kilépett az ajtón és eltűnt.

Persze nagy volt az öröm a szegény ember házában, ámbátor azt még nem tudták, hogy hát mi által fog sorsuk jobbra változni; mert azok a jó ételek,

csemegek pár nap alatt elfogynak. De hát a jó tündér azt mondta, hogy bőségben lesznek s ebben megbiztak.

Másnap reggel már tudták, milyen kincset adott nekik a jó tündérke. Mikor fölébredtek, a fehér tyukocska épen kárált és kodácsolt s amint a szegény ember oda lépett a bölcsőhöz, a dunnácskán egy ragyogó kis arany tojást pillantott meg. Az volt csakugyan, valóságos tiszta szín-arany. Ha nem is volt nagy, de annyit ért az, hogy annyi pénze soha sem volt egyszerre a szegény embernek, amennyit a szomszéd városban ezért az arany tojáskáért kapott.

És másnap megint volt ott egy arany tojás, harmadnap is és azután mindennap. A fehér tyukocska pedig éjjel-nappal folyvást ott üldögélt a Rózsika bölcsőjén. Ennivalót sem kellett neki adni. Kinálták a legszebb kövér buzaszemmel és más mindenféle jóval, ami csak kedvére való lehet a legkényesebb tyukocskának; de semmi sem kellett neki.

— Hagyjuk, mondá az édes anya. Bizonyosan megvan neki a maga titkos tápláléka s gondoskodik róla a mi kegyes jó tündérünk éjente, mikor nem látjuk.

Nem telt bele sok idő, hát a szegény ember természetesen egyre módosabb gazda lett, szép házat építtetett, nagy szántóföldeket, réteket vett, volt sok ökre, lova, tehene és juhnyája, ő volt az első gazda a faluban. Eleinte csodálkoztak, de mihamar megtudták, hogy a fehér tyukocska szaporítja napról napra János gazdának a gazdagságát. És nem irigykedtek rá, mert János gazda hűségesen követte a jó tündér intését. Amint gazda-

godott, egyre több és több jót cselekedett. Szegény ember soha sem ment el üres kézzel János gazda házatól és messze környékben, a hol csak valakinek baja volt, János gazda mindjárt ott termett és segített. Ezért azután szerették és tisztelték is általánosan.

A kis Rózsika ezalatt lassan-lassan fölcseperedett és napról-napra szebb és kedvesebb lett. Aki látta, megállt és csodálta kedvességét. De csodálkoztak Rózsika kísérlőjén is, a fehér tyukocskán. Mert ez soha sen távozott a kis leány mellől. Vagy ott ült a vállán, vagy pedig nyomon követte, mikor rózsika az udvaron, kertben szaladgált. És mindig kotyogott-kárált halkán, Rózsika pedig egészen jól értette a hangokat. Ha valami baj vagy veszély fenyegetett, a tyukocska intő hangja azonnal hallatszot s Rózsika sietve tért vissza a házba.

(Vége következik.)

HOLLÓ AZ ÁGON.

(Képpel a 60. lapon.)

Ö

REG holló havas ágon

Mondsza: mi bajodat látom?

Bajod a hó meg a fagy —

Ugy-é bizony éhes vagy?

Földi egér, kis bogárka,

Elbújt meleg, mély odvába;

Hej megsínled a telet:

Vadásznod most nem lehet.

Bár madárkát, lepkét hajszolysz,

Bár károgsz csak és nem dalolsz,

S nem szeretem éneked:

Mégis szánlak tégedet.

Majd ha jól megkorcsolyázunk,

S utána megozsonnázunk:

Ablakunkba hogyha szállsz,

Egy kis morzsát majd találsz.

AZ ÁGYU TORKÁBAN.

(Képpel a ezimlapon.)

VITÉZ legény volt Palkó, azt még az ellensége sem tagadhatta. Nem is tagadta még Ferkó sem, pedig ő maga magát is jeles, bátor vitéznek tartotta, kivált mikor a Palkó nem volt ott. Mert az már mégis bizonyos, hogy mikor együtt vannak, hát akkor Palkó az első.

Most is milyen nevezetes és vakmerő dologban töri a fejét!

Ferkó éppen a jó keményre fagyott csuszkálón produkálta ügyességét s meg is bámulta a három kis leány, Minka, Ninka és a piczi Tinka. Maguk is próbálták nagy félénken csuszkálni, ment is valahogy, de hát persze nem oly gyönyörűen, mint Ferkónak, ki egyetlen iramodással végig siklott az egész hosszú jégpályán. Ez a multság azonban véget ért, amint Palkó közeledett. Látni lehetett az arcán, hogy valami nagy dolgot forgat a fejében. Meg is szólalt ilyképen:

HOLLÓ AZ ÁGON. (Lásd az 59. lapon.)

— Most mindjárt meglátjuk, kinek van bátorsága. Mutatok valami nagy-szerűt annak, aki velem mer jönni.

— Mi az? Mi az? Hol van?

— Itt a szomszédban, a kaszárnya udvarán. Tudjátok-e mi? Egy nagy ágyu, de valóságos ágyu ám! És a káplár bácsi megengedte, hogy megnézzük. Hát ki mer velem oda jönni az ágyuhoz?

Már ez nagy kérdés volt. Mert egy valóságos ágyu, az igen veszedelmes portéka. Minka, Ninka és Tinka borzadva gondoltak rá; de Ferkó már csak nem

engedhette, hogy ő is olyan félénknek látszassék, mint azok a kis leányok. Azért tehát bátran felelé:

— Az nagyon érdekes. Nézzük meg. Jertek ti is leányok. Ne féljetek semmit, ott leszünk mi ketten Palkóval.

És a két vitéz komoly elszántsággal indult neki. Minka, Ninka és Tinka kétségeskedve indultak a fiuk után. Talán csak nem lesz baj... Palkó és Ferkó mennek elől, hát így bizonyosan szembe szállnak a veszedelemmel, mint a minap is, mikor azt a nagy kutyát elkergették.

Eljutottak az ágyuhoz, mely ott állt a kaszárnya udvarán, hóval borítva, öblös torkával nagyot ásítva. Palkó és Ferkó eleinte csak pár lépésnyiről nézegették körül; de nem azért volt Palkó olyan hires vitéz, hogy ennyivel beérje.

— Megnézem én közléről is, mondá elszántan.

És oda lépett a csó elé. Mit tehetett Ferkó? Kénytelen volt ő is közelebb menni, ha nem akar szégyenben maradni. Palkó pedig egyre vakmerőbb lett.

— Nézzünk be a torkába, mi van benne?

Minka, Ninka és Tinka elborzadtak, hogy azok a fiuk milyen vakmerők. Ferkónak sem tetszett a dolog, mert hátha mégis van golyóbis az ágyuban és el talál sülni, aztán menten lesodorja a fejüket. Azért hát engedte, hogy Palkó álljon elől és pillantson be az ágyuba. Ferkó másod sorból vizsgálódott.

Palkó alaposan buvárkodva nézett be az ágyuba; (Lásd a képet a czimlapon.) de biz' ott sötét volt, nem látott semmit. Látni nem látott, de egyszerre csak nagy hirtelen rettenetes zörgés-suhogás szólalt meg odabent és a következő pillanatban Palkónak is, Ferkónak is az arcába vágódott valami. Hogy micsoda, hamarjában nem tudták, mert, mi tagadás benne, mind a ketten hanyatt estek szörnyű rémületökben. Minka, Ninka és Tinka pedig sikoltozva eredtek futásnak és meg sem álltak hazáig.

Néhány percz mulva Palkó és Ferkó úgy vették észre, hogy talán még sincsenek egészen agyonlőve. Fölkeltek és kissé szégyenkezve bámultak egymásra. Ferkó végre megszólalt:

— Palkó! En... azt hiszem... hogy az csak egy pár veréb volt, mely oda bebujt volt és tőlünk megijedt, aztán kiröpült.

— Hm... no... meglehet.

— Ugy is van. És mi ugyancsak megszeppentünk. Tudod, Palkó, én azt gon-

dolom, hogy mi egészen egyforma hősök vagyunk.

Palkó nem tagadhatta s azontul nem is akarta elhitetni, hogy külön vitéz Ferkónál.

VERSENGÉS A JÉG HÁTÁN.

(Képpel az 56—57. lapokon.)

CSIPÖS a lég,
Sima a jég,
Föl a korcsolyát!
Csússzunk gyorsan
Vidám sorban
Nagy tavunkon át.

Ki lesz első
A tó felső
Füzes véginél?
Iringáljunk,
Oda szálljunk! —
Ottan int a czél.

A tószélre
Vissza érve
Hangzik a »vivát!«
Emma, Lizska,
Géza, Pista
A pálya-bírák.

SZÓ ÉS TETT.

— Állatmese. —

KEVÉLYKEDVE sétált a kakas ide-oda az udvaron. A merre ment, félremeddig félve lesték, nem parancsol-e valamit a hatalmas kakas ur.

Az eresz alól nézte ezt egy kis veréb és szinte irigykedve mondá:

— De csak szép dolog is az, mikor valaki olyan hatalmas, mint te, kakas ur!
— Meghiszem azt! Én vagyok az ur ezen az udvaron, nekem hódol itt mindenki.

— Persze, persze, mert legerősebb vagy, félnek tőled. Én is félek a vércsétől.

s az igazat megvallva, nem is valami nagyon szeretem.

— Oh, csakhogy engemet szeretnek is ám, mert én nemcsak erős és hatalmas vagyok, hanem nagylelkű is, mindenki ismeri jóságomat.

— Már az szép dolog! És mivel tanusítod jóságodat?

— Sokféleképen. Megosztom legjobb falatomat alattvalóimmal.

— Ez csakugyan nagy áldozat. Már ezt biz én nem tudnám megtenni. Ha én valami jó falatot találok, gyorsan bekapom, nehogy más elkaparítsa előlem.

— Hja, nem mindenki olyan nagylelkű, mint én, mondá a kakas.

Odább sétált, keresgélt, kapargált s egyszerre csak egy pompás kövér bogárra talált. Rögtön agyon harapta s letette a földre, aztán nagy lármával hívogatta össze egész népségét. A kis veréb látta ezt és így szól magában:

— Ahá, most is ad egy jó falatot valakinek.

A hány tyuk, csibe volt az udvaron, mind oda szaladt a kakashoz és vágyakozva tekintett a jó kövér falatra. A kakas pedig így szól:

— Ezt a pompás csemegét annak szántam, a ki a legérdemesebb reá. No's hát, ki az közületek?

— Senki más mint én! szól egy tyukocska. Én tiz gyönyörű csibét nevelek, egyik szebb a másiknál.

— De én is megérdemelem! szól egy másik. Én mindennap egy-egy szép tojást adok a gazdasszonyunknak.

— A fiatalság is kíván jutalmat, szól egy fiatal kakas. Én még alig vagyok pár hónapos és már szépen tudok kukorékolni.

Igy versengtek sokan és sokáig a jó falatért, a kakas pedig nagy kegyesen hallgatta. Mikor már mindannyian elmondták, milyen érdemök van a jutalomra és

várták, kinek jut a jó falat, a kakas végre megszólalt:

— Mind igaz amit mondtatok. Mind egyik megérdemelné, csakhogy annyinak meg kevés ez a kis csemege. És hogy egyiknek se legyen oka panaszra és irigységésre, hát inkább nem adom egyiknek sem.

És maga kapta be a jó falatot.

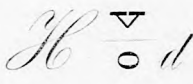
Tyukok, csibék csalódottan oszoltak szét, a kis veréb pedig gunyosan szólt az eresz alól:

— Most már tudom, jeles kakas ur, milyen a nagylelkű jóságod. Nagy hangon hirdeted, hogy jót akarsz és aztán ürügyet találsz, hogy ne kelljen megtenned; hadd higgyék, hogy akartad, de nem lehetett. A ki igazán jót akar tenni, nem csap nagy lármát, hanem ad annyit és annak, a mennyit és a kinek épen lehet. Pusztá szó és tett nélküli akarát semmit sem ér.

BETÜREJTVÉNYEK.

I.

II.

	Hal	t t
	á	t t t
		t t

UTÓLAGOS MEGFEJTŐK.

A »Kis Lap« XXXIV. köt. 1-ső számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Ott Erzsike, Apfel Géza, Sonnenfeld Zoltán, Andaházy E. (Nevedet egészen ird ki, mert különben jövőre nem közölhetem. F. b.), Szitányi Elemér, Rechnitzer Irén, Tisza Lajos, Bartók Mimike, Hencz Aladár, Sebesi Laura, Szabó Irénke, Buzáth Mariska, Ajkay Valéria, Lakenbacher Jenny és Vilma, Fekete Irén, Hasenfeld Linka és Ilonka, Vattay testvérek, Riszdorfer Erzsike, Dull Ágnes, Zverina Erzsike, Deutsch Izsó és Jenő.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Szokolay Gábor. Már a multkor jelentetem ki, hogy tanítást a korcsolyázásban írásbeli utonadni nem lehet. Különbem, nem sokból áll az:

ügyes fiu, leány egyszeri mutatásra is megtanulja s egy heti gyakorlat után versenyt iringálhat a széllal. — **Lászlófalvy E. Margit és Árpád.** A feladványok nemcsak szabatosan vannak megszerkesztve, de ügyesen is előadva. Meg fognak jelenni. — **Bernát Margit.** Bemutató kedves soráddal teljes jogot váltottál szíves vonzalmamra. — **Berger Anna és Jenő** csomagja mit foglalt magában? Mert sok efféle küldemény érkezvén hozzám, nem igen emlékezhetem az egyesekre. Ha tán ruha van benne, kijelentem, hogy a gyűjtést ez irányban nem folytathatom. Közézelokra csakis pénzadományok, szűkölködők részére csakis pénz és használt levélbélyegek gyűjtésével foglalkozhatom. Hová lennék az én szerkesztői kis szobámban, ha ruhadarabok és élelmi szerek tárházát csinálnám belőle! Kivételkép a ruhácskákat a nevetekben átadom egy szegény gyermeknek. Irjatok. — **Árkövy Richárd.** Örömmel fogadlak téged is a »Kis Lap« zászlaja alá. Reményem: jó kis katonám válik belőled. — **Brude (12) Fülöp.** Ugy van, amint gyanítod: leveledet nem kaptam, melyben az »Ezüst« képrejtvényt megfejtetted s jó kívánságaidat küldöd. Ezeket viszonzom s kellemes tudomásul veszem, hogy a Jézuska, jó édes mamád révén, oly szép ajándékokat küldött neked karácsonyfiába. — **Hertelendy Pista.** A *Han Istók* arczképe, az Esterházy hercegek esterházi kastélyában, Sopron vármegyében, hű-e? — nem tudhatom. De viselt dolgai nyomán bátran olyanok képzelhetjük, mint a milyennek ott fel van tüntetve. — **Weisz Regina.** Szívesen látlak. Meleg soraidat köszönöm. — **Csiky Ilona.** Azon bizony egy csöppet se busulj, ha valamely rejtvényt ki nem bírsz hüvelyezni. Majd idővel bele törődöl s azután jászva megy a dolog. Üdvözöllek. — **Guttman René.** A neved, ahogyan írod (René) férfinév, pedig te, ugy-e bár, kis lány vagy? S e szerint Renée a neved. René = *Renatus*, Renée = *Renata*. Aki francia keresztnévvvel él, az feleljen is meg a francia nyelv szabályainak, s ily értelemben *Ernestin*, *Justin* stb. nem leány-, hanem, amint itt írva vannak, férfinévek. Sokan vagytok, akik ez ellen véteni szoktatok, s egyszer csak szóvá akartam tenni. — **Horváth Jani és Böske.** **Goldmark Cornelia.** **Hajdu Aranka.** Nem az én hibámon mult, hogy zárt ajtót leltetek. A kályha elromolván, közben egy szomszédos szerkesztőség vendégszeretetéhez köllött folyamodnom. Most már a kopogtatásnak ismét megnyílik az ajtó. — **Laszly Hele.** A bucsuzás bizony nekem is fájdalmasan esik. A küldeményt köszönettel vettem s az illető rovatban ki is mutatom. — **Inguss Izidor.** Áradozó hálálkodásodból kivesszem a magam csekély részét; a többi jó édes anyádat illeti. — **Oskó Mihály.** Egy rejtvény, melynek megfejtése

a te neved! Ha kitalálnák, egy újabb rejtvény előtt állának olvasóim: hogy ki is hát az O. M. ? S mire való volna német feladványt küldeni magyar lapba? Harmadik ajánlatodat sem fogadhatom el, de igenis dícsérem buzgalmadat. — **Strasser Elsa.** Merő véletlen szerencse, hogy bérmentetlen leveledet mégis kiváltva, a benne rejtett 2 frtot megmenthettem a jó ügynek. Ha elvész a pénz levelestől, bizony ártatlan lettem volna benne. Mivel többen teszték így, vagy hasonló, hogy t. i. az egyszerű levélbe pénzt teszték bele: valamennyitek okulása végett említettem föl ez esetet külön. A te 2 frtdből voltaképen csak 1 frt 94 kr jut az éhező gyermekek részére, mert a kiadóhivatal a büntetéses kiváltás 6 krját kifogta az összegből. — **Lipovniczky Miklós.** Vettem, köszönöm. Már is besoroztam az én külön házi képcsarnokomba. Imrike állapota felől tudósíts. Reményem, mire e sorokat olvasod, már talpon lesz a kis legény. — **Janza Paula.** Történetkéd nem új: a nagy Washington, az amerikai köztársaság híres elnökéről beszélnek azt a szép vonást, amely különben régóta ismeretes és számtalanszor el is volt már mondva. Neked dícséretedre válik, hogy a magad egyszerű szavaival jól beszélted el. — **Sziits Olga.** A m. n. Muzeumot nem gf. Széchenyi István, de ennek atyja Ferencz alapította, míg a lánchíd, a m. t. Akadémia és sok nagy országos intézmény az István alkotásai. A te kedves és tudós Sándor bácsid még többet beszélhet neked a Muzeum alapítójáról. — **Borbély Elsa.** Örömmel olvastam leveledet, s bizony magam sem kívánok jobbat, mint hogy egyszerűségem ott lehetne abban a kedves, vendégszerető hajlékban, melynek födele alatt rövid bár, de kellemes órákat töltöttem. Talán az összel, ha a sors kedvez; s akkor özikéd és mókusod felett közös nagy szemlét fogunk tartani. — **Galgóczy Jolánka.** Azt a »Stana« nevű hegységet ugyancsak kevesen ösmerik; de tán az »Ozmán« sem igen szokásos keresztnév minálunk; s így a különben ügyesen szerkesztett rejtvényed nem közölhettem. — **Rónay Zoltán.** Versikéd, bár lüktet bennök az elevenség, hiányos szerkezetüknel fogva nem alkalmasok még a nyilvánosságra. — **Hay Sándor.** Eljárok benne, hogy példányod is a neved alatt járjon. — **Meszer Rezső.** Kár, hogy a »Buda« emléke, mint kabaté, jóformán kiveszett már a mai divatosabb nevű kabátok korszakában. Tégy újabb kísérletet. — **Novák Tivadar.** A név nincs kimerítve. Hol marad a : *tár, :ér, szár, ár, ér, már, rén, mén, szén, tett, szem* stb.? — **Isaák Sarolta.** A kedves hívogató hang, mely abból a meleg rigó fészekből csicsereg felém, vissza idézi lelkembe azt az estét, amelyen színről-színre láthattam a jó szüléket, a gondozó édes anyát s az ő fiókait; és kél is szí-

vemben a vágy, bár jutna megint szűken mért időmből néhány óra, hogy boldogan tölthetném körötökben s hogy élőszóval is megmondhatnám, milyen jól esett a megemlékezés, mily hálás vagyok érte s hogy teljes lélekből viszonzom mindnyájatok érzelmeit. Tán rásegít az év, mely most virradt fel ránk. A viszontlátásig. — **Adorján László.** Ha természetrajzi leírásban izgatam volna a pók ellen, igazad volna. De a pók és méh meséje csak hasonlat. A béka p. nemcsak hogy nem ártalmas, de hasznos állat, mely sok rongáló férget pusztít el: mégis az ősi mesemondó Phaedrus irigynék tünteti fel: mivel akkora akart lenni, mint az ökör, addig fuvalkodott fel, míg megpukkadt. Ez természetrajzi tekintetben hibás, de mint példázó mese bölcs tanulságot rejt magában. Már most értjük egymást Laczi pajtás, ugy-e bár? A történetet, amelyet említesz, én is valóban ismerem. — **Lengyel Erzsé.** Örömmel látlak a »K. L.« műhelyében. Jól mondod, hogy a »K. L.« czélja nemcsak a mulattatás, de az oktatás is. Laczinak azt üzenem, amit előtte már annyinak, hogy nem követelem a szép írást, de igenis a tisztát. Ettől el nem állok, s aki levelében ez ellen vét, az neve kezdőbetűivel a »Büntetés« rovatba kerül. Azok a gyermekek, melyekről megemlékezel, bizony csak *egyen* vannak. Az az egy is immár felnőtt, kisasszony sorban levő nagy leány. Persze, hogy kicsi korában bő része volt a sok mesében. — **Kamermaier Györgyike.** Valóban a Karácsony ünnepe gazdagon állított be nálatok. A bábu-kisasszonyokra reménytelen nincsen panaszatok. Jó kis lánynak a bábuja is jó. — **Szigety Ferencz.** Hogy eljár az idő! Annak a fiacskája gyönyörködik most a »Kis Lap«-ban, aki azt kis lány korában olvasgatta. A »Kis Lap« még sok kellemes olvasmányt fog hozni számodra. — **Pesti izr. leányárva-m.-hely növendékei.** Teljesen megbízhatók nevelő kisasszonyotok utasításában. Magától érthető, hogy az árvagyermekek iránt nemcsak én, de összes olvasóim is melegebben érezünk. Mindnyájan szeretettel fogadunk a »Kis Lap« nagy gyülekezetébe, melynek ezen-tul testvéri tagjai vagytok. — **Jablonszky Jolán.** Nem az összeg nagysága adja meg az adakozás becsét, hanem az, hogy részvevő szívből jön. — **Baróthy Sándor.** Egyaránt örvendégek egy megtért egészségnek, mint szép iskolai bizonyítványodnak. Kívánom, hogy telki épüléssel lépést tartson testi erőd kifejtése is. — **Szilágyi Margit.** A rejtvényed jól van megszerkesztve, de a fölvetett szó nem igen illik bele a »K. L.« olvasóinak fogalmi körébe. Másfélét küldj. — **Perczel-Latinovics Izaura.** Ha a küldemény eddig kimutatva nem volt, ez azt jelenti, hogy nem vettem. — **Weisz Dezső.** Már megjelent. — **Maderspach Juliska.** Már most számon tartom nevedet, te kis szórakozott! Azt az arczképet ugyan sokfelé láthattad. — **Büchler Margit.** Eredeti vagy fordított a munkácska? Utóbbi esetben meg kell nevezned a szerzőt s aztán szívesen közlöm. — **Dr. K. E.** A munkácska nagyon is didaktikus a mi czéljainkra: köszönettel melőzzük. A kézirat egy hétig átvehető. — **Kertész Ilonka és Etel.** A szerkezete jó, de alakja, amelyben a rejtvényt bemutatjátok, pongyola. — **Jankovics A.** Magyar leveled alá mért iratkozol németesen? Azért, hogy most Németországban lakol, nem szükséges lemondanod magyar voltodról. Ha majd ismét haza kerülsz, látogass meg. — **Perczel Irmicza.** Ha ebben vagy a jótékonyági rovatban nincs kimutatva, nem kaptam. — **b. Gspann Károly.** A fordítás sikerült s ha a német szerzőt megnevezed, örömet adom ki. — **Fleischmann Irén.** Beváltak s meg fognak jelenni. — **Riszdorfer Erzsike.** Ugyancsak bő adakozó kedvében fordult meg nálad a Jézuska. Nyilván megtudta, hogy érdemes vagy rá.

BÜNTETÉS.

Az írás rondasága, vagy a papiros rongyos széle miatt tekintetbe nem jöhet *W. M.* és *J., St. J., s P. J.* levele.

Jótékonyág.

Az éhező gyermekeknek: Jávory Aranka nevelő-kisasszony gyűjtése 2 frt 3 kr., Dollinger Alice és Béla 1 frt., Jablonszky Jolán gyűjtése 6 frt 25 kr. (Egyes adakozók: Jablonszky Jolán egy frt., Jablonszky Julia 20 kr., Jablonszky Istvánné 50 kr., Lékám Istvánka 30 kr., Háray bácsi 1 frt., Pap Gizella 50 kr., Soukupné 20 kr., Buocz János 40 kr., N. N. 20 kr., Veisz Márkusné 50 kr., Kohn Antalné 40 kr., Tuschák Vilmos 50 kr., Gyémánt Róza 20 kr., Veinberger Miczi 25 kr., Goldstein Rellike 10 kr.), Lengyel Laczi gyűjtése 1 frt 20 kr. (Ehhez 20 krral hozzájárult Schichtanz Laczi.), Feldheim Ilonka 1 frt., Dósa Bognár Margit 1 frt., Janza Paula 1 frt., Laszly Heléne 1 frt., Strasser Elsa 1 frt 94 kr.

E kegyes adományok a »Pester Lloyd« czimű napi lapban vannak kimutatva.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.
Forgó bácsi.